

Voorbereiding post 3

Blij met hei
Groep 5-6-7-8

Welkom bij IVN Valkenswaard-Waalre

Dit is de digitale voorbereiding op post 3:
Blij met hei, voor groep 5, 6, 7 en 8.

Inhoud:

- Algemeen
- Verhaal
- Spel
- Werkblad
- Opruimen

Algemeen

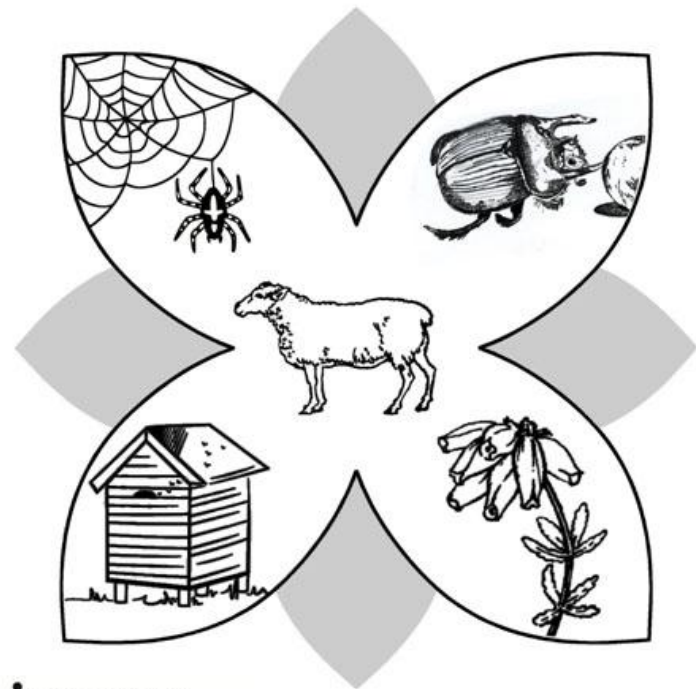
- Voor post 2 is stroom nodig. Zorg dat er een stopcontact in de buurt is.
- Voor post 2 is een tafel nodig om het spel aan te spelen. Zorg voor voldoende stoelen voor de kinderen en voor jezelf.
- Bij de post horen twee rode bakken met ieder 3 loeppotjes. Om de inhoud goed te kunnen bekijken is er verlichting aangebracht.
Controleer of de stekkers van de bakken in de contactdoos zitten en steek de stekker met de schakelaar in het stopcontact.
- Ga na of de verlichting bij alle potjes brandt. Daarna weer uitzetten met de schakelaar op de stekker totdat het eerste groepje kinderen de potjes gaat bekijken.

- In het werkboek dat op de post ligt vind je achter het tabblad 'Groep 5-6-7-8' op papier alle informatie over deze post.
- Neem voor het verhaal niet meer dan 10 minuten en de rest van de tijd voor het spel.
- Het werkblad kan op school worden gemaakt, dit hoeft niet op de post.

K o m k i j k e n o p d e h e i

**WERKBOEK POST 3:
BLIJ MET HEI**

Verhaal

Op de post willen we de kinderen de volgende dingen duidelijk maken:

- Voordat ergens dophei of struikhei kan gaan groeien moet de grond eerst door andere planten geschikt gemaakt worden.
- Dophei houdt van natte grond, struikhei kan in natte en droge gebieden groeien.
- Op de hei groeien ook andere, bijzondere en zeldzame, planten die beschermd zijn.

Bord 1: Dophei

Voordat in een nat gebied dophei kan gaan groeien is er opeenvolgend:

- Veenmossen en mossen
- Zonnedauw
- Snavelbies
- Klokjesgentiaan
- Beenbreek (tegelijk met de dophei)

Met drie schuifpanelen wordt duidelijk gemaakt hoe de stadia elkaar opvolgen.

Schuif met de onderste greep alle panelen naar links.

Er is een nat, kaal gebied te zien.

Schuif met de onderste greep het achterste paneel naar rechts:
mossen, veenmossen en zonnedauw gaan groeien.

Schuif met de middelste greep het middelste paneel naar rechts:
snavelbies en klokjesgentiaan komen erbij.

Schuif met de bovenste greep het voorste paneel naar rechts:
nu gaan ook de dophei en de beenbreek groeien.

Bord 2: Struikhei

Voordat in een – meestal droog – gebied struikhei kan gaan groeien is er opeenvolgend:

- Stuifzand
- Mossen en korstmossen
- Mossen zorgen dat schimmels kunnen gaan groeien
- De schimmels maken groei van struikhei mogelijk
- Jeneverbes (na de struikhei)

Met drie schuifpanelen wordt duidelijk gemaakt hoe de stadia elkaar opvolgen.

Schuif met de onderste greep alle panelen naar rechts.

Er is een droog stuifzandgebied te zien.

Schuif met de onderste greep het achterste paneel naar links:
mossen en korstmossen gaan groeien.

Schuif met de middelste greep het middelste paneel naar links:
de eerste struikhei verschijnt.

Schuif met de bovenste greep het voorste paneel naar links:
nu komt er nog meer hei en ook de jeneverbes.

In de rode bakken bij de schuifpanelen kunnen de kinderen de blaadjes en bloempjes van de dophei en struikhei vergroot bekijken. Ook is te zien hoe de bloempjes er van binnen uit zien.

Doe het licht pas aan wanneer de kinderen gaan kijken, en doe het licht daarna meteen weer uit (anders wordt het te warm in de bakken).

loeppot
dophei

loeppot
struikhei

Laat de kinderen ook het verschil tussen korstmos (= samenlevingsvorm van alg en schimmel) en mos (= plantje) zien.

Op de onderkant van de doosjes staat wat erin zit.

Op de post staat een potje met jeneverbessen. Deze worden gebruikt bij het maken van jenever, en geven extra smaak aan zuurkool.

Bord 3: Beschermden planten

Zeldzame en dus beschermde planten die op de hei voorkomen zijn:

- Jeneverbes (op droge grond)
- Zonnedauw, een vleesetend plantje (op vochtige grond)
- Beenbreek, op moerassige en kalkarme plaatsen
- Klokjesgentiaan (op vochtige grond)

De klokjesgentiaan is belangrijk voor het gentiaanblauwtje. Deze vlinder legt de eitjes op deze plant. Ook mieren zijn heel belangrijk voor het voortbestaan van het gentiaanblauwtje. Een gedeelte van zijn leven brengt de rups namelijk door in het mierennest. Vlinder en mieren leven samen (symbiose is een ander woord voor samenleven).

Spel

Voor de groepen 5, 6, 7 en 8 wordt het spel 'Raad de plaat' gebruikt.

Materiaal:

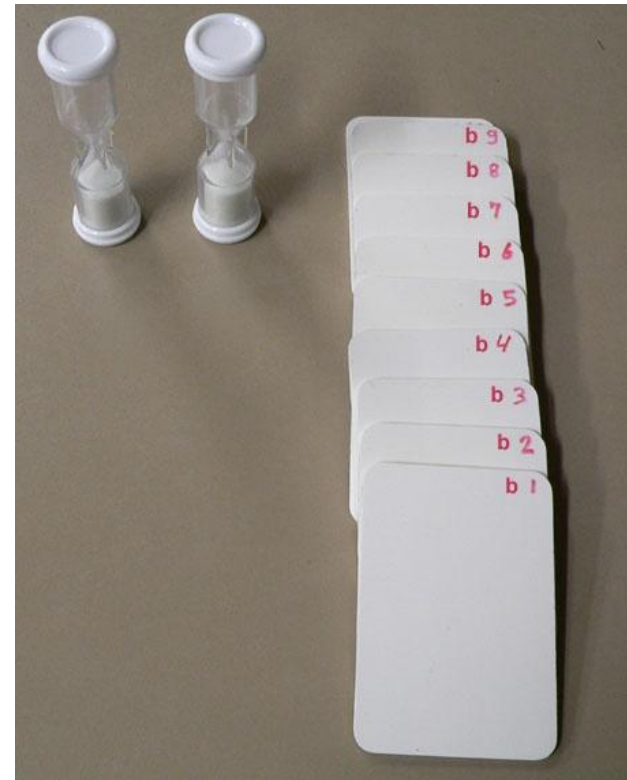
- rode krat met daarin
 - doosje met 10 foto's van dingen op de hei (gemarkt met 'Groep 5-6-7-8') en 2 zandlopers
 - 2 leitjes
 - 2 wissers en krijt in doos

Let op, ook de groepen 3 en 4 spelen dit spel, maar met een andere kaartenset (hierop staan woorden die makkelijker zijn).

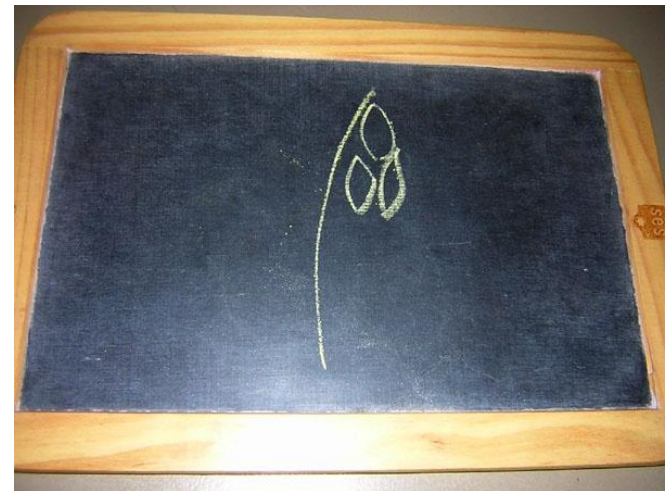
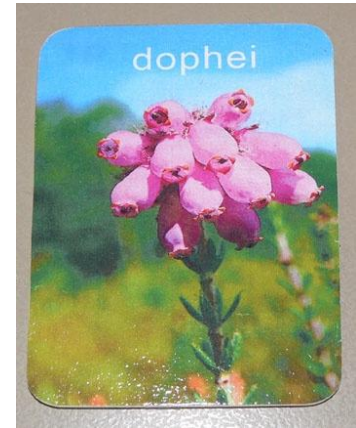
Spelbegin

- Maak van het groepje kinderen twee teams: team A en team B.
 - Zet de teams tegenover elkaar aan tafel.
 - Geef ieder team een leetje, krijt en wisser.
-
- Zet de zandlopers allebei rechtop op tafel, zodat de inhoud naar beneden kan lopen.
-
- Haal de kaarten met de platen die geraden moeten worden uit de doos en maak er een stapel van, op volgorde met de afbeeldingskant naar beneden. De kaarten zijn aan de achterkant gemerkt met b1 t/m b10. Dit is de volgorde waarin de kaarten tijdens het spel gebruikt worden.

Spelen

- Op de 10 kaarten staan afbeeldingen die te maken hebben met post 3.
- Team A mag beginnen. Eén kind uit dit team mag bij de spelleider komen kijken naar de afbeelding die geraden moet worden. Niet praten!
- Het kind gaat zitten. Op dat moment wordt de zandloper omgedraaid en mag het kind gaan tekenen.
- Het hoeft niet precies te lijken op de kaart, het is de bedoeling dat de andere teamleden uit de tekening kunnen opmaken wat het woord is dat geraden moet worden. Voor groep 5 t/m 8 zijn woorden gekozen die wat lastiger zijn.

- De andere teamleden mogen raden totdat de zandloper is uitgelopen. Spielen op de infoborden voor het juiste woord mag!
Het woord moet exact kloppen. Staat er bijvoorbeeld 'dophei' op de kaart, dan is 'hei' niet goed.
- Als het woord binnen de tijd geraden is krijgt team A de kaart. Is het niet op tijd gelukt dan houdt de spelleider de kaart.
- Daarna komt team B voor de volgende kaart aan de beurt, op dezelfde manier.

Einde

- Aan het eind heeft het team gewonnen dat de meeste kaarten heeft.

De extra zandloper wordt gebruikt wanneer een woord erg snel geraden is. Er hoeft dan niet gewacht te worden totdat de gebruikte zandloper helemaal doorgelopen is.

Werkblad groep 5-6

Het werkblad voor groep 5-6 hoeft niet op de post gemaakt te worden. Dit kan ook op school gebeuren.

Wil je het werkblad bij het IVN maken, dan zijn er potloden op de post. De oplossing van het werkblad zit in het werkboek.

3. Blij met hei

Groep

5-6

ivn

Waar of niet waar!

1. Dophei groeit op droge, voedselrijke grond.
2. Struikhei komt zowel in natte als droge gebieden voor.
3. De rupsen van het gentiaanblauwtje eten de bloemen van de klokjesgentiaan.
4. De glanzende, kleverige druppeltjes aan de blaadjes van de zonnedauw zijn dauwdruppels.
5. De jeneverbes geeft smaak aan de jenever.
6. Van struikhei werden vroeger bezems gemaakt.
7. Korstmossen en mossen behoren tot dezelfde familie.
8. Op plaatsen waar beenbreek staat zit veel kalk in de grond, daar zul je dus niet gauw je benen breken!
9. De blaadjes van de dophei zijn aangepast om zo min mogelijk water te verdampen.
10. Een blaadje van de zonnedauw vangt in de zomer wel elk uur een insect.

Werkblad groep 7-8

Het werkblad voor groep 7-8 hoeft niet op de post gemaakt te worden. Dit kan ook op school gebeuren.

Wil je het werkblad bij het IVN maken, dan zijn er potloden op de post. De oplossing van het werkblad zit in het werkboek.

3. Blij met hei

Groep
7-8

ivn

1. Welke soorten hei zijn er?

.....
.....

2. De beenbreek groeit op kalkarme grond. Wat kan er gebeuren met dieren die daar veel grazen?

.....
.....

3. Zonnedauw groeit op voedselarme grond. Hoe komt dit plantje aan zijn voedsel?

.....
.....

4. Noem twee dingen waar de jeneverbes voor wordt gebruikt.

.....
.....

5. Wat is symbiose? Kun je een voorbeeld geven?

.....
.....

Opruimen

Na de laatste groep spel opruimen en tafel/stoelen rechtzetten.

Controleer of het licht in de bakjes met loeppotten uit is.

De materialen gaan door veel handen. We nemen aan dat iedereen hiermee voorzichtig is, maar toch kan er iets kapot gaan of kwijt raken. Meld dit s.v.p. meteen bij degene die vanuit de organisatie de ochtend/middag begeleidt, of bij de leerkracht.

Heb je vragen, op- of aanmerkingen dan kun je deze doorgeven aan de organisatie.

Bedankt voor je medewerking en veel succes en plezier met het bezoek aan ***Kom kijken op de hei.***